ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವವನಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕನಂತೆ ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರ

ಟಿ.ಎಸ್. ಸರಸ್ವತಿ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮದೇ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿಯೂ, ಸಂಶೋಧನಾ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಗ್ರಾಹಕರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯಾಗಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಇರುವ ಗಮನಾರ್ಹತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ಜನರು ಏಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ (National Early Childhood Care And Education (ECCE)) ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಅಥವಾ ಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಉದ್ದೇಶಗಳಗಾಗಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮುಂದಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸೋಣ.

1. ಇದು, ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ? ಅವರು ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ? ಮಗುವಿನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿನ ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಅನುಭವಗಳು ಅದರ ದೈಹಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮಾತು ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕುಂಠಿತಗೊಳಿಸುತ್ತಿದೆ? ಎಂಬುದರ ಅರಿವನ್ನು ನಮಗೆ ಅರ್ಥಮಾಡಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಸಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಹಿಕೆಯ ಆಧಾರವಾಗಿ ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇತರರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ತಮ್ಮ ಪರಿಶೋಧನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಅಗತ್ಯವಾದ ನಿಯಮಾವಳಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

3. ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ಬದುಕಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ವೈಫಲ್ಯತೆಗಳ ಕುರಿತ ಜ್ಞಾನಗಳ ದಾಖಲೆಗಳ ಸಹಿತ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

4. ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿತ ನಿಯಮಾವಳಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪುರಾವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.

ECCE ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

1. ವಿಶಾಲವಾದ ಹಂತದಲ್ಲಿ, 2. ಮಧ್ಯಮ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು 3. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ.

ವಿಶಾಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಆರು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗೆ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಕುರಿತ ಸಮಗ್ರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಗಣತಿಗಳು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ, ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತೀಯ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಲಭ್ಯತೆಯ, ಶಿಕ್ಷಕರ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆಯ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಕುರಿತಂತೆ ನಡೆಯುವ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ಈ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. NSSO, ASER ಪ್ರಥಮ್, ಶೈಕಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಂದ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳು ಪುರಾವೆಗಳಾಗಿ, ಆಧಾರಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿತ ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಾಯಕವಾಗಿವೆ.

ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ನಮೂನೆಗಳ ಆಧಾರವಾಗಿ ಹೊರ ಬಂದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತವೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳಿಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನಮೂನೆಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಮಾಣಿಕೃತ ಸಾಧನಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಂತಹ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ಸಹ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅಧ್ಯಯನಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು, ಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಆಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಲುಪುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಹೊಸ ಕಲ್ಪನೆ ಪಡೆಯಲು, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಮೂನೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು, ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಆಧಾರವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಆಕೃತಿ 1. ರಲ್ಲಿ ಈ ಮೂರು ಹಂತಗಳು ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದನ್ನು ಹೇಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆಕೃತಿ 1: ಬಹು ದೃಷ್ಟಿಕೋಣದ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿಗಳು – ಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಆರೈಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಕುರಿತ ಸಂಶೋಧನೆ

ವಿಶಾಲ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಹಂತದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರದಾಯಿಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ

ಮೊದಲ ಎರಡು ಹಂತಗಳಾದ ವಿಶಾಲ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಹಂತದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ನೀಡುವವರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರಯೆನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ, ಈ ಲೇಖನದ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾದ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ECCE ಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ತುಂಬಾ ಅಗತ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ, ಅವರು ತರಗತಿಯ ಪಡೆದ ಅನುಭವದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ಈ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗಳು ಚೈತನ್ಯಯುತ ತರಗತಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು, ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಅನ್ವಯಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ತೊಡಕುಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು ಅಮೂಲ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವವನು ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಾರರ ನಡುವಣ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸುವವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸುಳಿವನ್ನು ನೀಡುವುದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸಕ್ರಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಪಾತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸೋಣ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಸಂಬಂಧಿತ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಅಥವಾ ಅವರ ತಂದೆತಾಯಿಯರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಅವರು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ, ಸಂಶೋಧನೆಯು, ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ, ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಜ್ಞಾನಗಳು ಇಷ್ಟೊಂದು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವನಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆಯೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕ ಒಬ್ಬ ಅನುಕೂಲವಾದ ಮತ್ತು ಮಿಗಿಲಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಮಗು ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತದೆ? ಯಾವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕಲಿಕೆಯತ್ತ ಆಕರ್ಷಿಸಬಹುದು? ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಆನಂದಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಏಕೆ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ ? ಹೀಗೆ ಹತ್ತು ಹಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅವರ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಅವರು ತನ್ನ ದಿನಂಪ್ರತಿಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಹಾರ ತನ್ನ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಹಾಯದಾಯಕವಾದವು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಕಿಯಾಗಿ

ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿ, ಆಧಾರದೊಂದಿಗೆ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪರಿಹಾರದಿಂದ ಅವಳ ಆತ್ಮಸಂತೃಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವರ್ಧನೆ ಅವಳಲ್ಲಿ ತಾನು ಒಬ್ಬಳು ಸಂಶೋಧಕಿ ಹಾಗೂ ಸಕ್ರಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಪುಟ್ಟಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕೆಲವು ಸಕ್ರಿಯ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

ಉದಾಹರಣೆ 1 : ಶಿಕ್ಷಕಿಯೊಬ್ಬಳು ಸಂಗೀತ ಅಭ್ಯಾಸದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮಕ್ಕಳು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೇ ಕೂತು ಬೇರೆಯವರು ಹಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವೀಕ್ಷಣೆ ನಂತರ (ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರ) ಶಿಕ್ಷಕಿ ಹಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಕೂರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾಳೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪದಗಳನ್ನು (ಯೋಜಿತ ನೆರವು) ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾ ಅವರಿಗೆ ಹಾಡಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾಳೆ.ಅದೇ ಮಕ್ಕಳು ಅವರನ್ನು ಬೇರೆಡೆ ಕೂರಿಸಿದಾಗಲೂ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟು ತಾವೂ ಹಾಡಿದರೆ (ಗಮನಿಸುವುದು) ತನ್ನ ನೆರವು (ಪ್ರಯೋಗ) ಯಶಸ್ಸು ಆದ ಬಗ್ಗೆ ಪುರಾವೆ ದೊರಕುತ್ತದೆ

ಉದಾಹರಣೆ 2 : ಗಣಿತ ವಿಷಯಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ನಿಯೋಜಿಸಿದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸುಮ್ಮನೇ ಕೂತು ವೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಹಕಾರ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿ ಪುನಃ ಜೋಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಗುಂಪನ್ನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಜೋಡಿಯಾಗಿ ರಚಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು ಗಣಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತಂದಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಗುಂಪು ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಅರಿತರು. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಂಶೋಧಕರಾಗಿ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ "ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ?" ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಕ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು.

ಉದಾಹರಣೆ 3 : ಶಿಕ್ಷಕರು, ಶಾಲಾ ತಿಂಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲಕರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ತುಂಬಾ ಕಡಿಮೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ಶಿಕ್ಷಕಿಯ ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಸಂದೇಶ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕಿಯು ತಾನೇ ಖುದ್ದಾಗಿ ಪಾಲಕರ ಮನೆ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂದೇಶ ರವಾನಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಕೆಲವು ಜವಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಪಾಲಕರೇ ನೆರವೇರಿಸುವಂತೆ ಮುಂದಾಳತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದಳು. ಶಿಕ್ಷಕಿಯು ಮನೆಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡದ್ದಲ್ಲದೇ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿಯ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಳು. ಅಗತ್ಯ ವಿದ್ದಾಗ ಸಭೆಯ ಹಿಂದಿನ ದಿನ ಪಾಲಕರಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಫೋನ್‌ಗಳ ಕರೆಯನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಪಾಲಕರ ಸಭೆ ನಡೆದಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಉತ್ತೇಜನ ವೃದ್ಧಿಸಿದನ್ನು ಕಂಡು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯುವ ಜ್ಞಾನ ದೊರೆತಂತಾಯಿತು. ಇದು ಶಿಕ್ಷಕಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನೆರವಾಯಿತು. ಮಗದೊಮ್ಮೆ, ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಪರಿಶೋಧನೆಯಿಂದ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆತು ಹೊಸ ಜ್ಞಾನ ಗ್ರಹಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ.

ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋಗಬಹುದು. ಶಿಕ್ಷಕರು ಒಬ್ಬ ಗುರುವಾಗಿ, ಸಂಶೋಧಕರಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ, ಹಿರಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ, ವೀಕ್ಷಕನಾಗಿ, ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸುವವನಾಗಿ, ಪರಿಶೋಧಕನಾಗಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ತಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪರಿಹಾರದ ಮೂಲಕ ಸ್ವಂತ ಜ್ಞಾನ ಬಂಢಾರ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ, ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ದಾಖಲೆಯೊಂದಿಗಿಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ, ಅದು ಮುಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತ ಸಾಧನವಾಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೇ, ಒಂದೇ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ತಂಡವನ್ನು ರಚಿಸಿ; ಅವರವರ ತರಗತಿ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು, ಮಕ್ಕಳ, ತಂದೆತಾಯಿಯರ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ತಂಡದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ತಾವು ಮತ್ತು ಇತರರು ಅನುಭವಿಸುವ ಸಮಾನ ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆಗಳು ಮತ್ತು ಸವಾಲುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತವೆ ಹಾಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಹುರಿದುಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಕಂಡುಕೊಂಡ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಕ ಗುಂಪು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ತನ್ನನ್ನು ಮತ್ತು ತಮ್ಮವರನ್ನು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುತೂಹಲ ತುಂಬಿದ ಸಂಶೋಧಕನಿರುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಕನು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಚೈತನ್ಯಯುತ ವಿಚಾರಣಾತ್ಮಕ ಗುಣವನ್ನು ಪ್ರಚೋಧಿಸುವ, ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವನಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಅನುಕೂಲಕರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾನೆ ತಾನೆ? ಸಂಶೋಧನೆಯ ಅನುಭವ, ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸುವಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತಹ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ತಾನು ಗೌರವದಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ, ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಯಂತೆ ನೋಡದೇ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸವಾಲಿನಂತೆ ಕಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಕ ತಾನೆ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಸ್ತುವಾಗುವ ಬದಲು ಸಂಶೋಧಕನಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಶಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

ಟಿ.ಎಸ್ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಲಹೆಗಾರರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಂದೆ ಎಂ ಎಸ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬರೋಡದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮತ್ತು ಇಲಾಖೆ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.ಅವರನ್ನು saraswathi.1939@gmail.com ನಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಬಹುದು